

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات کشاورزی شهید مقبل جیرفت و کهنوج

دستورالعمل فنی
تغذیه مرکبات

معاونت پژوهشی
کمیته انتشارات ۱۳۹۱

مقدمه

درختان مرکبات جهت تولید محصول مناسب به خاک‌های سبک و غنی از ماده آلی و در عین حال مدیریت صحیح تغذیه و آبیاری نیاز دارند. با توجه به حساسیت مرکبات توصیه می‌شود با استفاده از نتایج تجزیه خاک، برگ و آب و نیز با توجه به شرایط اقلیمی منطقه و سن درخت، مصرف عناصر غذایی و کودهای حیوانی به صورت زیر انجام شود:

۱- تغذیه با کودهای شیمیایی پر مصرف

الف- کود ازته: کود ازته قابل توصیه برای منطقه سولفات آمونیوم است.

میزان مصرف:

برای درخت سه ساله حدود ۱ کیلوگرم

درختان ۳ تا ۵ ساله حدود ۱/۵ تا ۱/۲ کیلوگرم

درختان ۵ تا ۱۰ ساله حدود ۲ تا ۱/۵ کیلوگرم

درختان با سن بالای ده سال حدود ۲/۵ تا ۲ کیلوگرم لازم است.

زمان مصرف: مقدار کود فوق به ۳ قسمت مساوی تقسیم و در زمان‌های نیمه دوم اسفند، اردیبهشت و تیر مصرف شوند.

نحوه مصرف: ۱- از طریق سیستم آبیاری تحت فشار ۲- پاشیدن در محدوده سایه انداز درخت و آبیاری.

ب- کود فسفره: کودهای فسفره قابل توصیه برای باغات مرکبات سوپر فسفات تریپل و فسفات آمونیوم می‌باشند.

میزان مصرف کود فسفره:

برای درخت سه ساله حدود ۳۰۰ گرم

درختان ۳ تا ۵ ساله حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ گرم

درختان ۵ تا ۱۰ ساله حدود ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ گرم

درختان با سن بالای ده سال حدود ۱ تا ۱/۵ کیلوگرم

ج- کود پتاسه: کود پتاسه قابل توصیه برای باغات مرکبات سولفات پتاسیم یا هر کود پتاسه‌ای به جز کلرید پتاسیم می‌باشد.

میزان مصرف کود سولفات پتاسیم:

برای درخت سه ساله حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ گرم

درختان ۳ تا ۵ ساله حدود ۴۰۰ تا ۶۰۰ گرم

درختان ۵ تا ۱۰ ساله حدود ۷۰۰ تا ۱۵۰۰ گرم

درختان با سن بالای ده سال حدود ۱/۲ تا ۲ کیلوگرم

شناسنامه

- عنوان: دستورالعمل فنی تغذیه مرکبات
- نویسنده: جواد سرحدی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی شهید مقبل جیرفت و کهنوج
- تنظیم و ویرایش ادبی: پیمان نامور، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی شهید مقبل جیرفت و کهنوج
- چاپ و تکثیر: واحد ترویج و انتقال یافته های تحقیقاتی مرکز
- سال انتشار: ۱۳۹۱
- شماره ثبت: ۱۱-۲۸۰-۱۲۱۲
- تیراژ: ۱۰۰ نسخه
- آدرس: جیرفت- مرکز تحقیقات کشاورزی شهید مقبل جیرفت و کهنوج
- آدرس پستی: جیرفت- ص. پ ۱۱۵ - ۷۸۶۱۵
- آدرس پست الکترونیکی: markaz_jiroft@yahoo.com

وامد ترویج و انتقال یافته های تحقیقاتی

زمان مصرف: کودهای فسفره و پتاسه را در فصل زمستان (اواسط بهمن) به همراه کود حیوانی در محدوده سایه انداز درخت بصورت نواری یا چالکود مصرف و زیر خاک می نمایند.

۲- تغذیه با کودهای شیمیایی کم مصرف:

انواع کودها: آهن (سکوسترین آهن)، روی (سولفات روی) و منگنز (سولفات منگنز) است.

میزان مصرف:

درختان سه ساله: حدود ۲۰-۱۵ گرم سکوسترین آهن، ۵۰-۱۰۰ گرم سولفات روی و ۵۰-۱۰۰ گرم سولفات منگنز.
درختان ۳-۵ ساله: حدود ۲۰-۵۰ گرم سکوسترین آهن، ۱۰۰-۱۵۰ گرم سولفات روی و ۱۰۰-۱۵۰ گرم سولفات منگنز.
درختان ۵-۱۰ ساله: حدود ۵۰ تا ۱۰۰ گرم سکوسترین آهن، ۱۵۰ تا ۲۰۰ گرم سولفات روی و ۱۵۰ تا ۲۰۰ گرم سولفات منگنز.
درختان بیش از ۱۰ سال سن: حدود ۱۵۰-۱۰۰ گرم سکوسترین آهن، ۳۰۰-۲۵۰ گرم سولفات روی و ۳۰۰-۲۵۰ گرم سولفات منگنز.
نحوه مصرف: سکوسترین آهن به صورت شیار یا چالکود در محدوده سایه انداز و زیر خاک و کودهای روی و منگنز را می توان از طریق سیستم آبیاری یا پاشیدن در محدوده سایه انداز درخت مصرف نمود.

زمان مصرف: کودهای آهن، روی و منگنز را باید به صورت مجزا و در نیمه دوم اسفند با فاصله زمانی ۳-۵ روز از هم، مصرف نمود.

۳- مصرف کودهای حیوانی در باغات مرکبات منطقه جیرفت و کهنوج

با توجه به خواص فیزیکی و شیمیایی خاک این منطقه، نوع کود حیوانی قابل توصیه کود گاوی پوسیده و سالم است. میزان و زمان مصرف کود فوق براساس سن درخت و نوع خاک بصورت زیر می باشد:

درختان سه ساله: حدود ۵ تا ۷ کیلوگرم

درختان ۳-۵ ساله: ۱۰ تا ۲۰ کیلوگرم

درختان ۵-۱۰ ساله: حدود ۵۰ تا ۱۰۰ کیلوگرم

درختان بیش از ۱۰ سال سن: حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ کیلوگرم

کود حیوانی را در زمستان (اواسط بهمن) بصورت نواری یا چالکود در محدوده سایه انداز درخت مصرف و زیر خاک می نمایند. در صورت نیاز به کودهای فسفره و پتاسه، بهتر است کود حیوانی و فسفره و پتاسه بصورت مخلوط مصرف و زیر خاک شوند.
در مورد مصرف کودهای فسفره، پتاسه و کودهای حیوانی، روش نواری ارجح تر می باشد و هر چه عرض نوار بیشتر باشد برای خاک های منطقه مفیدتر است (عرض نوار ۷۰-۶۰ سانتی متر و عمق آن ۳۰-۲۰ سانتی متر).